

2023-09-20
TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr: NAF-2023-275

Redovisning av Arbetsmarknadsinsatser

Informationsärende

Förslag till beslut

Nämnden för arbete och försörjning noterar redovisning av Arbetsmarknadsinsatser till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Kommunens arbetsmarknadsinsatser redovisas sedan hösten 2021 regelbundet som separat ärende till nämnden för arbete och försörjning, tidigare arbets- och företagsnämnden.

Verksamheten har haft fortsatta utmaningar i att hitta rätt insats för personer som varit långtidsarbetssökande, långtidssjukskrivna samt de som bedöms ha en låg arbetsförmåga. Många av dessa personer har i flera år förflyttat sig mellan olika insatser utan att etablera sig på arbetsmarknaden.

Under perioden januari till juni 2023 omfattades totalt 410 personer Nackabor av kommunala arbetsmarknadsinsatser. Föregående år var motsvarande siffra 552 personer, vilket är en minskning med 142 personer eller cirka 35 procent.

På uppdrag av nämnden (NAF 2023-00240) har verksamheten sett över hur kommunens arbetsmarknadsinsatser kan justeras så att de bättre överensstämmer med det behov nämndens kunder nu har. Detta ärende redovisas separat till nämnden, ”Utvecklat kundval arbetsmarknadsinsatser”, NAF-2023-00285.

Ärendet

Nacka kommuns arbetsmarknadsinsatser

Nacka kommuns arbetsmarknadsinsatser sammanfattas i begreppet jobbpeng. Jobbpeng består av en kombination av insatser som inkluderar vuxenutbildning, svenska för invandrare, lärlingsutbildning och arbetsförlagd praktik. Insatserna beslutas och följs upp av kommunens karriärvägledare på delegation från Nämnden för arbete och försörjning.

Insatserna utförs av kommunens auktoriserade anordnare av arbetsmarknadsinsatser och/eller vuxenutbildning. Nackas auktoriserade anordnare av arbetsmarknadsinsatser har i uppdrag att utifrån myndighetens beslut tillsammans med den arbetssökande själv hitta snabbaste vägen till egen försörjning.

Nacka kommuns auktoriserade anordnare av arbetsmarknadsinsatser har goda kunskaper om individernas behov och situation för att på bästa sätt matcha den arbetssökandes förmågor med företagets efterfrågan. Anordnaren har också ett samordnade uppdrag kring individen för att underlätta inträdet på arbetsmarknaden.

Totalt var 410 Nackabor aktuella för bedömning av någon form av arbetsmarknadsinsats mellan perioden januari och juni 2023. Under perioden avslutades 147 individer, därmed finns 263 individer fortsatt kvar i någon form av insats. Av dessa avslutade 147 ärenden uppnådde 38 individer, cirka 26 % målet om egen försörjning, av dessa var 17 kvinnor och 21 män.

Andelen utflyttade från Nacka under perioden var 32 individer, andra avslutsorsaker var till exempel sjukdom, insats via annan myndighet eller andra insatser via sociala omsorgsprocessen.

Arbetslösheten i Nacka

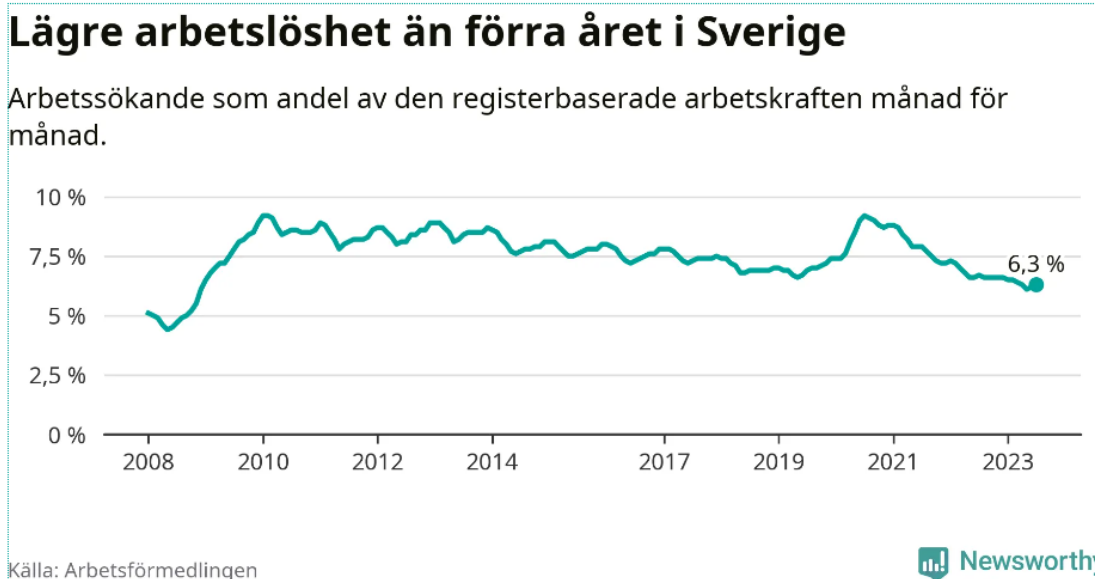
Antalet arbetslösa i Nacka rapporterades i juli 2023 av Arbetsförmedlingen vara 2 208 personer, varav 1 288 är öppet arbetslösa och övriga 920 individer deltar i olika program med aktivitetsstöd.

I juli rapporterades 774 Nackabor ha varit arbetslösa i minst ett år, vilket motsvarar 1,4 procent av arbetskraften i kommunen. Andelen långtidsarbetslösa är 0,3 procentenheter lägre än samma månad för ett år sedan. Av de 774 personerna som varit arbetslösa i mer än ett år i Nacka kommun är 229 personer mellan 55 och 65 år och 35 är mellan 18 och 24 år. För den äldre gruppen är andelen arbetslösa 2,1 procent medan den i den yngre gruppen är 0,8 procent. Även i riket som helhet är långtidsarbetslösheten högre i gruppen äldre.

Av de långtidsarbetslösa i Nacka är 348 födda i Sverige, medan 426 är födda utomlands. Det innebär att långtidsarbetslösheten bland Sverigefödda är 0,8 procent, medan den är fyra gånger så hög – 3,3 procent – bland födda utomlands. Även i riket som helhet är arbetslösheten högre bland utrikesfödda. Glappet mellan utlandsfödda arbetssökande samt sverigefödda arbetssökande har enligt statistik från Arbetsförmedlingen minskat.

Arbetslösheten bland utlandsfödda var 8,5 procent i Nacka under juni månad, vilket är två procent färre än vid samma tidpunkt föregående år.

Diagram 1. Statistik över arbetslösheten i Nacka

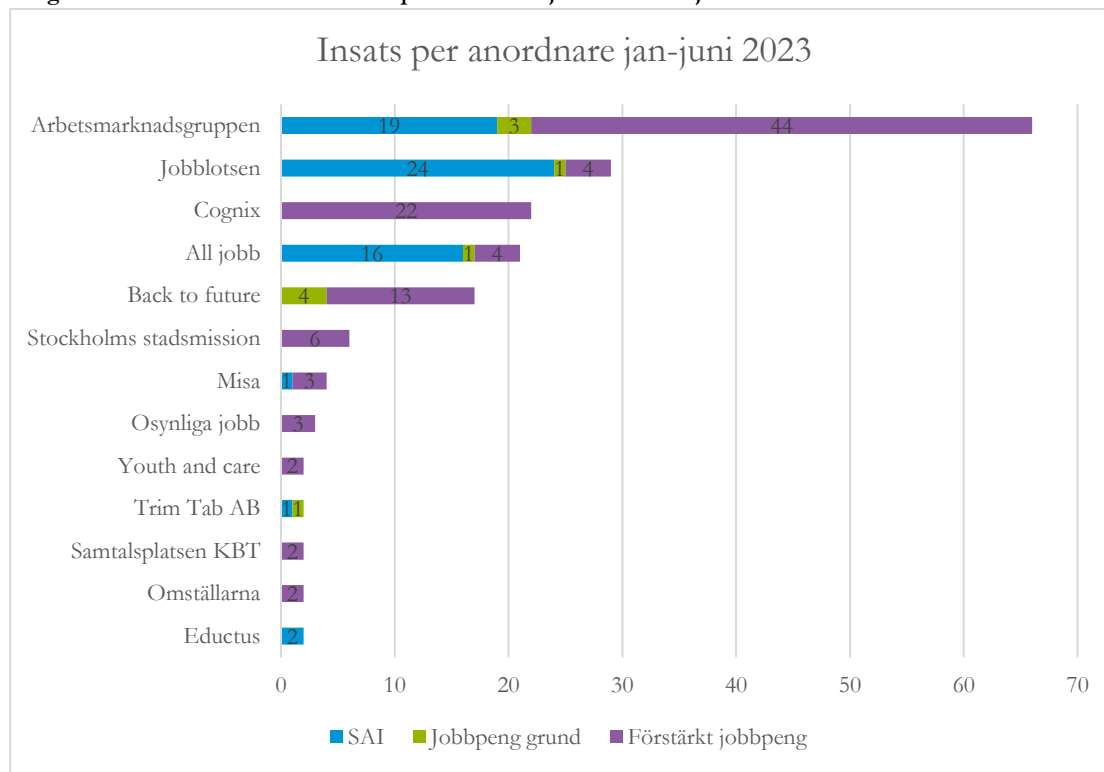
Uppföljning av insatser

Planering och uppföljning av arbetsmarknadsinsatser sker på flera olika sätt. Den auktoriserade anordnaren gör i samband med ett uppdrag en genomförandeplan tillsammans med kunden och skickar in denna till ansvarig karriärvägledare. Uppföljning och utveckling av kundens insats rapporteras in månadsvis via en månadsrapport. Denna följs upp av karriärvägledaren som vid behov tar kontakt med kunden och/eller den auktoriserade anordnaren under insatsens gång. Inför en eventuell förlängning av insatsen genomförs ett trepartsmöte mellan kund, anordnare och karriärvägledare i syfte att följa upp planeringen och säkerställa progression i insatsen. Den auktoriserade anordnaren skickar avslutningsvis in en slutrapport, som innehåller en redovisning av genomförda insatser med en tydlig sammanfattning samt en bedömning av framgångsfaktor och eventuella förslag på framtidsplanering. Vid lyckat resultat i form av avslut till studier eller arbete som varar mer än sex månader utgår en bonus till anordnaren, vilket behöver godkännas av karriärvägledaren efter granskning av inkomna handlingar såsom anställningsavtal/studieintyg.

Anordnare av arbetsmarknadsinsatser

I dagsläget finns det 13 auktoriserade anordnare av arbetsmarknadsinsatser som efter beslut om jobbpeng är valbara för nämndens kunder. Se diagram nedan över antal kunder för respektive auktoriserad anordnare av arbetsmarknadsinsatser under årets första sex månader.

Diagram 2. Statistik över antal kunder per anordnare januari 2023 – juni 2023

Befintliga Arbetsmarknadsinsatser

Nedan ges en kort överblick över befintliga arbetsmarknadsinsatser som finns tillgängliga för nämndens kunder.

Jobbpeng grund

Jobbpeng grund vänder sig till kunder som har någon typ av erfarenhet från arbetslivet och som inte behöver testa sin arbetsförmåga. Kunden kan få stöd att uppdatera sitt CV och personliga brev. Praktik kan vara en bra början och en möjlighet att få visa upp sig för en möjlig arbetsgivare. Kunden har ofta en egen uppfattning om yrken och branscher som kan passa. Inför kundens val av utförare är det därför viktigt att de auktoriserade anordnarna redovisar på sin hemsida inom vilka branscher kontaktnät finns.

På www.nacka.se/arbete presenteras vilka auktoriserade anordnare av arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning som finns valbara samt länkar till deras hemsidor.

Under perioden januari till juni 2023 har totalt 10 personer varit aktuella för Jobbpeng grund, vilket är en minskning jämfört med föregående år då 25 personer var aktuella.

Förstärkt jobbpeng

Denna jobbpeng är till för kunder som inte har någon arbetslivserfarenhet eller har varit borta från arbetsmarknaden en längre tid. Om det råder osäkerhet kring kunds arbetsförmåga finns det möjlighet att arbetsträna på en eller flera arbetsplatser. En

arbetsträning som kan leda till anställning. Kund som beviljas förstärkt jobbpeng bedöms ha mer komplexa behov. I förstärkt jobbpeng ingår därför att kunden ska få extra stöd utifrån de behov som finns och därmed anpassade aktiviteter.

Under perioden januari till juni 2023 har totalt 105 personer varit aktuella för förstärkt jobbpeng vilket är en minskning jämfört med föregående år då 128 personer var aktuella för insatsen.

Språk- och arbetsintroduktion, SAI

Insatsen språk- och arbetsintroduktion riktar sig till Nackabor mellan 18 och 65 år där svenska språket bedöms vara ett hinder till att hitta en hållbar plats på arbetsmarknaden.

Samhällsorientering och svenska för invandrare, SFI är obligatoriska insatser för kunder inom språk- och arbetsintroduktion. Auktoriserade anordnare som saknar språkutbildning eller samhällsorientering kan anlita en annan auktoriserad anordnare som levererar språkutbildning eller samhällsorientering.

Arbetsplatsförlagd språk- och arbetsintroduktion ska omfatta minst 50 procent av kundens totala insatser i denna insats. Språkträning på en arbetsplats ska alltid kombineras med språkkurser och samhällsorientering.

Under perioden januari till juni 2023 har totalt 63 personer varit aktuella för språk- och arbetsintroduktion, vilket är en minskning jämfört med föregående år då 103 personer var aktuella. Minskningen antas bero på att Nacka haft ett lägre mottagande samt ett lägre antal kunder generellt.

Tilläggscheck

Som ett komplement till förstärkt jobbpeng finns tilläggscheckar med beloppen 5 000 kronor, 10 000 kronor och 15 000 kronor. De kan beviljas i särskilda fall, till exempel till specialutbildningar om det ger specifikt ökade chanser till anställning utifrån den aktuella kundens situation. Beslut om eventuell tilläggscheckar beslutas av karriärvägledaren.

Under perioden januari till juni 2023 har inga tilläggscheckar beviljats, vilket är detsamma som föregående år då inga checkar beviljades. En förklaring till nedgången antas bero på att de tidigare beviljade tilläggscheckarna ofta gick till körkortsutbildning som kunde leda till arbete. Detta lån går numera att söka via CSN. Kommunens anordnare har framfört önskemål av att sänka beloppen av tilläggscheckar så att de även kan sökas för lägre kostnader.

Case Manager

För kunder som har behov av samordning och stöd i myndighetskontakter finns insatsen Case Manager. Insatsen Case Manager finns även inom den sociala omsorgsprocessen för kunder som har en psykiatrisk eller neuropsykiatrisk diagnos eller bekräftat missbruk.

Case Manager som erbjuds nämndens kunder kan vara aktuell när ett behov finns eller man misstänker att det finns outredd psykisk ohälsa, beroendeproblematik eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Insatsen Case Manager kan även beviljas till nyanlända kunder med fysisk ohälsa, fysisk funktionsvariation eller samsjuklighet, och där befintligt etableringsstöd inte bedöms vara ett tillräckligt stöd.

Under perioden januari till juni 2023 har totalt 15 personer varit aktuella för insatsen Case Manager, vilket är detsamma som föregående år då 15 personer var aktuella.

Hälsoträdgården

För kunder som står längre från arbetsmarknaden av olika anledningar, medicinskt eller socialt och har behov av en förrehabiliterande insats för att närma sig arbete eller studier finns insatsen Hälsoträdgården.

Hälsoträdgården i Nyckelviken är en naturbaserad förrehabilitering för kunder med ohälsa eller oklar arbetsförmåga. Målet är att kunden efter förrehabiliteringen ska kunna närma sig arbetsmarknaden till exempel genom att påbörja en insats med förstärkt jobbpeng. Insatsen Hälsoträdgården pågår i tre månader med möjlighet till förlängning med ytterligare tre månader.

Under perioden januari till juni 2023 har totalt 13 personer varit aktuella för Hälsoträdgården, vilket är en minskning jämfört med föregående år då 19 personer var aktuella.

Samordningsförbundet VärNa

Samordningsförbundet VärNa finansierar insatser inom rehabiliteringsområdet för individer som har kontakt med två eller flera av förbundets medlemsorganisationer/myndigheter. Via ett myndighetsgemensamt team med handläggare från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Regionen, Nacka och Värmdö kommun ges individen via aktiviteter en möjlighet att närma sig arbete och egen försörjning. VärNa gjorde en omstrukturering av sina insatser och aktiviteter under hösten 2022. Numera har VärNa fyra aktuella projekt som finns tillgängliga för målgruppen:

- Återbruket
- Framtidsmobilisering
- Hälsoträdgården VärNa
- Individual Placement and Support, IPS.

Under perioden januari till juni 2023 har totalt 3 Nackabor varit aktuella inom VärNas finansiellt samordnade aktiviteter, vilket är en rejäl minskning jämfört med föregående år då 29 personer var aktuella. Denna minskning beror allra främst på den omstrukturering VärNa gjort av sina finansiellt samordnade aktiviteter och implementeringen av det nya

arbetssättet har påverkat möjligheten för deltagare till att få ta del av insatser. För att öka antalet individer som remitteras till VärNas insatser har ett utökat informationsarbete genomförts. Frågan om att på sikt öka andelen individer som får möjlighet att ta del av VärNas insatser är också högst på agendan för kommande samverkansmöten inom samordningsförbudet.

Offentligt Skyddad Anställning

En offentligt skyddad anställning, OSA ger personer med funktionsnedsättning en möjlighet till anställning med rehabiliterande inslag genom att tillhandahålla ett så kallat skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare under ett år. Målsättning är att kunden ska stärka sin ställning på arbetsmarknaden, utveckla sin kompetens och under/efter avslutad OSA-anställning, utifrån sina förutsättningar, kommit steget närmare den reguljära arbetsmarknaden.

Under perioden januari till juni 2023 har 9 personer varit aktuella för offentligt skyddad anställning, vilket är en ökning jämfört med föregående period då 3 personer var aktuella. Denna ökning beror främst på en förbättrad samverkan och dialog med Arbetsförmedlingen.

Analys

Samverkan med Arbetsförmedlingen har prioriterats under en längre tid och en strategisk överenskommelse med en rad operativa bilagor som syftar till att effektivisera individens etablering i arbetslivet har signerats. Överenskommelsen har resulterat i en avsevärd skillnad på samverkan, både på operativ samt strategisk nivå.

Språk och arbetsintroduktion, SAI är fortsatt den mest effektiva vägen in på svensk arbetsmarknad för målgruppen nyanlända. Minskningen som skett under detta halvår beror på att andelen anvisade till Nacka kommun har minskat.

Verksamheten har under en längre period sett att antal kunder minskat och att färre beviljats en jobbpeng hos någon av kommunens auktoriserade anordnare. En orsak till detta bedöms vara att nämndens målgrupper i hög grad består av personer som står långt från arbetsmarknaden. Verksamheten behöver utveckla sina arbetssätt och insatser till de personer som behöver rehabiliterande eller förrehabiliterande insatser.

På nämndens uppdrag (NAF 2023-240) samt med hänsyn till den nedåtgående ärendemängden har verksamheten sett över hur kommunens arbetsmarknadsinsatser kan utvecklas så att de bättre överensstämmer med det behov nämndens kunder har. Detta ärende redovisas separat till nämnden.

Verksamheten avser att fortsätta rapportera uppföljning av arbetsmarknadsinsatser inklusive arbetslöshetsstatistik regelbundet; en gång per år – under augusti månad för

perioden januari till juni. Perioden juli till december månad rapporteras i samband med årsbokslutet i februari.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet bedöms inte medföra några direkta ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Med ökad sysselsättningsgrad hos föräldrar följer en minskad risk för ekonomisk utsatthet för barn. Föräldrarnas arbetsmarknadssituation riskerar att överföras till barnen. Genom att fler föräldrar ges förutsättningar att delta i arbets- och samhällslivet minskar risken för att ett utanförskap hos föräldrarna går i arv till barnen. En undersökning gjord av Statistiska Centralbyrån visar att ungdomar med arbetslösa föräldrar löper nästan 70 procent högre risk än andra att hamna utanför både arbetsmarknad och studier.¹

Pia Stark
Enhetschef
Arbets- och etableringsenheten

Juliette Haddad
Utvecklingsledare
Arbets- och etableringsenheten

¹ Informationen är hämtad från Statistiska Centralbyråns webbplats; [Risk för att arbetslöshet går i arv \(scb.se\)](#)